

VODIČ KROZ PRVU PRIMJENU

**Međunarodnog standarda
kvalitete 2, *Provjere kvalitete
izvršenja angažmana***

**VODIČ KROZ PRVU PRIMJENU
MEĐUNARODNOG STANDARDA KVALITETE (MSUK) 2,
PROVJERE KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA**

SADRŽAJ

UVOD	3
DATUM STUPANJA NA SNAGU	3
CILJ STANDARDA.....	4
KROVNI KONCEPTI IZ MSUK-a 2	4
IZMIJENJENE I NOVE DEFINICIJE IZ MSUK-a 2	4
POVEZNICE.....	5
DJELUKRUG PREDMETA ANGAŽMANA KOJI PODLIJEŽU PROVJERI KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA.....	7
IMENOVANJE I PODOBNOST KONTROLORA KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA	8
PROVOĐENJE PROVJERA KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA.....	11
DOKUMENTIRANJE PROVJERA KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA.....	14
ZAHTJEVI MSUK-a 2 U POGLEDU OBAVJEŠTAVANJA	14

Ovu publikaciju je izradilo osoblje International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) (prijevod: Odbor za međunarodne revizijske i standarde izražavanja uvjerenja). Cilj Vodiča kroz prvu primjenu standarda je da pomogne razumijevanje i korištenje MSUK-a 1 i MSUK-a 2 u mjeri u kojoj se odnose na provjere kvalitete izvršenja angažmana. Publikacija ne predstavlja obavezujuću objavu IAASB niti se njome vrše bilo kakve izmjene, odnosno zamjenjuju MSUK 1 i MSUK 2, koji jesu obavezujući. Ona ne obuhvata sve moguće situacije i uvjete i svi dati primjeri služe isključivo u ilustrativne svrhe. Čitanje publikacije ne predstavlja zamjenu za čitanje MSUK-a 1 i MSUK- a 2.

UVOD

U decembru/prosinu 2020. godine, IAASB je objavio tri nova i izmijenjena standarda upravljanja kvalitetom kojima se ojačava i modernizira pristup revizorskih društava upravljanju kvalitetom, tačnije: MSUK 1, MSUK 2 i MRevS 220 (izmijenjeno izdanje), *Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja*.

Kroz ove standarde, IAASB oslovljava sve kompleksniji ekosistem revizije koji se stalno mijenja, uključujući sve veća očekivanja dionika i potrebu za proaktivnim i prilagodljivim sistemima upravljanja kvalitetom. Standardi pokazuju revizorskim društvima kako da učine sveobuhvatnijima svoje aktivnosti praćenja i otklanjanja nepravilnosti, ugrade kvalitetu u korporativnu kulturu i davanje primjera 's vrha', te učvrste provjere kvalitete izvršenja angažmana.

Tačka 1. MSUK-a 2

Šta uređuje MSUK 2

MSUK 2 uređuje:

- (a) imenovanje i minimalne uvjete za obavljanje poslova kontrolora kvalitete izvršenja angažmana; i
- (b) obaveze kontrolora kvalitete izvršenja angažmana u vezi s provođenjem i dokumentiranjem provjere kvalitete izvršenja angažmana.

Koji je efekat datih izmjena

Zahtjevi za provjere kvalitete izvršenja angažmana trenutno su propisani važećim MSKK-om 1 i MRevS-om 220. Kada novi standard stupi na snagu, MSUK 2 će zamijeniti postojeće odredbe MSKK-a 1 i MRevS-a 220 koje se odnose na provjere kvalitete izvršenja angažmana. Izvršene su [prilagodbe](#) više MRevS-ova i pripadajućih materijala kako bi uvažili izmjene i dopune MSUK-a 2, ali ni jedna od tih prilagodbi ne smatra se značajnom.

Postojanje zasebnog standarda za provjere kvalitete izvršenja angažmana pruža brojne prednosti, uključujući:

- (a) podcrtavanje značaja provjera kvalitete izvršenja angažmana;
- (b) povećanje sveobuhvatnosti zahtjeva koji se tiču podobnosti kontrolora kvalitete izvršenja angažmana i zahtjeva u pogledu provođenja i dokumentiranja provjera kvalitete;
- (c) osiguravanje mehanizma za jasnije razdvajanje odgovornosti društva od odgovornosti kontrolora kvalitete izvršenja angažmana; i
- (d) povećanje prilagodljivosti MSUK-a 1 jer bi u određenim slučajevima društvo moglo utvrditi da ne postoje revizije niti drugi angažmani u odnosu na koje bi provjera kvalitete izvršenja angažmana predstavljala odgovarajući odgovor za oslovljavanje jednog ili više rizika po kvalitetu.

DATUM STUPANJA NA SNAGU

Tačka 11. MSUK-a 2

MSUK 2 stupa na snagu za:

- revizije i uvide u financijske izvještaje za razdoblja početno sa 15. decembra/prosinca 2022. godine ili kasnije; i
- ostale angažmane s izražavanjem uvjerenja i pružanja srodnih usluga koji počinju 15. decembra/prosinca 2022. godine ili kasnije.

CILJ STANDARDA

Tačka 12. MSUK- a 2

MSUK 2 je jedinstven standard jer uređuje obaveze više strana (odnosno, društava i kontrolora kvalitete izvršenja angažmana). S obzirom, međutim, da kontrolor kvalitete izvršenja angažmana djeluje u ime društva, cilj standarda je formuliran kao cilj društva. Sročen je sa stanovišta društva jer provjera kvalitete izvršenja angažmana predstavlja konkretni odgovor društva koji se provodi na razini angažmana. Zamišljeno je i da cilj bude umjeren na ishod (tj. na željeni ishod primjene zahtjeva iz standarda, a ne na 'izvršni sažetak' tih zahtjeva).

U skladu s tim, cilj standarda uključuje upućivanje na to da provjeru kvaliteta izvršenja angažmana provodi kvalificirana osoba koju je imenovalo društvo i konkretno navodi željeni ishod provjere kvalitete (odnosno, objektivnu procjenu značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka donesenih na osnovu njih).

Cilj društva je da, kroz imenovanje kvalificiranog kontrolora kvalitete izvršenja angažmana, provede objektivnu procjenu značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka donesenih na osnovu njih.

KROVNI KONCEPTI IZ MSUK-a 2

Značajne prosudbe i značajna pitanja

Koncepti značajnih prosudbi i značajnih pitanja obrađeni su u MRevS-u 220 (izmijenjeno izdanje), odnosno MRevS-u 230, *Revizijska dokumentacija*. Provjera značajnih prosudbi angažiranog tima koju provodi kontrolor kvalitete izvršenja angažmana iz MSUK-a 2 dosljedna je pristupu MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) pregledu dokumentacije o angažmanu koji provode partneri na angažmanu. MSUK 2, stoga, u tačkama A35. i A36. daje materijale za primjenu kojima se skreće pažnja na te standarde. Kod angažmana koji nisu revizija finansijskih izvještaja, značajne prosudbe angažiranog tima mogu zavisiti od vrste i okolnosti angažmana ili subjekta, kako je navedeno u tački A37. MSUK-a 2.

Profesionalni skepticizam

MSUK 2 prepoznaje da kontrolori kvalitete izvršenja angažmana ne koriste profesionalni skepticizam jer se taj pojam, u pravilu, spominje samo u kontekstu pribavljanja i ocjenjivanja revizorskih dokaza. Tačka 9. MSUK-a 2 ukazuje na to da kontrolori kvalitete izvršenja angažmana nisu članovi angažiranih timova i nisu dužni pribavljati dokaze koji će potkrijepiti njihovo mišljenje ili zaključak o angažmanu, ali angažirani timovi mogu pribaviti dodatne dokaze u odgovoru na pitanja pokrenuta tokom provjere kvalitete izvršenja angažmana. MSUK 2, međutim, nalaže kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana da procijene, kada je to primjenjivo na datu vrstu angažmana, korištenje profesionalnog skepticizma od strane angažiranog tima (vidjeti poglavlje 'Provođenje provjere kvalitete izvršenja angažmana' u nastavku teksta).

IZMIJENJENE I NOVE DEFINICIJE IZ MSUK-a

Tačke 13. (a)-(c) i A12.-A15. MSUK-a 2

Kako bi se uskladili s novim pristupom upravljanju kvalitetom iz MSUK-a 1, u MSUK-u 2, pojmovi 'kontrolor/provjera kontrole kvalitete izvršenja angažmana' iz važećeg MSKK-a 1 i MRevS-a 220 zamijenjeni su pojmovima 'kontrolor/provjera kvalitete izvršenja angažmana'.

MSUK 2 pojednostavljuje definiciju pojmova provjera/kontrolor kvalitete izvršenja angažmana tako što iz nje isključuje pojedinosti (ranije uvrštene u definiciju pojmova provjera/kontrolor kontrole kvalitete izvršenja angažmana) koje ponavljaju zahtjeve standarda.

MSUK 2 uvodi novu definiciju pojma 'relevantni etički zahtjevi' u kontekstu relevantnih etičkih zahtjeva koji se odnose na profesionalne računovođe kada provode provjere kvalitete izvršenja angažmana.

Izmijenjene i nove definicije	Opis	Materijali s dodatnim pojašnjenjima
Provjera kvalitete izvršenja angažmana	Objektivna procjena značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka donesenih na osnovu njih koju provodi kontrolor kvalitete izvršenja angažmana i koja mora biti završena na datum izvještaja o angažmanu ili prije njega.	nije primjenjivo
Kontrolor kvalitete izvršenja angažmana	Partner, druga osoba iz društva ili treće lice koje nije zaposleno u društvu koje društvo imenuje da provede provjeru kvaliteta izvršenja angažmana.	nije primjenjivo
Relevantni etički zahtjevi	Principi profesionalne etike i etički zahtjevi koji se odnose na profesionalne računovođe kada provode provjere kvalitete izvršenja angažmana. Relevantne etičke zahtjeve, u pravilu, čine odredbe Međunarodnog kodeksa etike za profesionalne računovođe (i Međunarodnih standarda nezavisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (u daljem tekstu: Kodeks <i>IESBA</i> -a) povezane s revizijama ili uvidima u financijske izvještaje, odnosno s drugim angažmanima s izražavanjem uvjerenja ili pružanja srodnih usluga, zajedno sa svim zahtjevima zemlje koji su stroži od njih.	Tačke A12.-A15.

POVEZNICE

Na koji način je MSUK 2 povezan s MSUK-om 1

Zamišljeno je da MSUK 2 čini dio sistema upravljanja kvalitetom društava pa su, u skladu s tim, i zahtjevi iz MSUK-a 1 i MSUK-a 2 organizirani tako da daju odgovarajuće poveznice između tih standarda, tačnije:

- MSUK 1 uređuje djelokrug predmeta angažmana koji podliježu provjeri kvalitete izvršenja angažmana; a
- MSUK 2 se bavi konkretnim zahtjevima u pogledu imenovanja i minimalnih uvjeta za obavljanje poslova kontrolora kvalitete izvršenja angažmana, te provođenja i dokumentiranja tih pregleda.

MSUK 1 oslovljava pitanje odgovornosti društava za njihov sistem upravljanja kvalitetom i nalaže im da osmisle i provedu odgovore na rizike po kvalitetu na način koji se zasniva na, odnosno koji odgovara razlozima za procjenu datih rizika po kvalitetu. Odgovori koji su propisani MSUK-om 1 uključuju uvođenje politika ili postupaka kojima se uređuju provjere kvalitete izvršenja angažmana u skladu s MSUK-om 2. Prema

tome, provjera kvalitete izvršenja angažmana provedena u skladu s MSUK-om 2 predstavlja propisani odgovor koji društvo osmišljava i provodi u skladu sa MSUK-om 1. Provjere kvalitete izvršenja angažmana na razini angažmana provode kontrolori kvalitete izvršenja angažmana u ime društava.

Tačke 23. i 34. (f)
MSUK-a 2

Dijagramski prikaz odnosa između MSUK-a 1 i MSUK-a 2

MSUK 1 nalaže društvima da:

NAPOMENA: Vidjeti promjene djelokruga predmeta angažmana koji podliježu provjeri kvalitete izvršenja angažmana u nastavku teksta.

Na koji način je MSUK 2 povezan s MRevS-om 220 (izmijenjeno izdanje)

Iako MRevS 220 (izmijenjeno izdanje) više ne sadrži zahtjeve u vezi sa provođenjem provjera kvalitete izvršenja angažmana, on i dalje uključuje zahtjeve u pogledu obaveza partnera na angažmanu koje se odnose na provjere kvalitete izvršenja angažmana, najvećim dijelom usmjerene na interakciju partnera na angažmanu i angažiranih timova s kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana.

Materijali za primjenu iz MSUK-a 2 skreću pažnju na relevantne zahtjeve i/ili materijale za primjenu iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje) u vezi sa sljedećim:

Upućivanje u MSUK-u 2	Zahtjevi i/ili materijali za primjenu iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)	Upućivanje u MRevS-u 220 (izmijenjeno izdanje)
Tačka A25.	Obaveze partnera na angažmanu u vezi sa provjerama kvalitete	Tačka 36.

Upućivanje u MSUK-u 2	Zahtjevi i/ili materijali za primjenu iz MRevS-a 220 (izmijenjeno izdanje)	Upućivanje u MRevS-u 220 (izmijenjeno izdanje)
	izvršenja angažmana	
Tačka A35.	Obaveze partnera na angažmanu da pregledaju dokumentaciju o reviziji koja se tiče značajnih pitanja i značajnih prosudbi	Tačka 31.
Tačka A36.	Primjeri značajnih prosudbi koje bi partneri na angažmanu mogli identificirati u odnosu na generalnu strategiju društva i plan revizije za preuzimanje angažmana, izvršenje angažmana i opće zaključke angažiranog tima	Tačka A93.
Tačka A42.	Primjeri prepreka korištenju profesionalnog skepticizma na razini angažmana, nesvjesne pristrasnosti revizora koja bi mogla ometati korištenje profesionalnog skepticizma i radnji koje bi angažirani timovi mogli poduzeti da uklone prepreke korištenju profesionalnog skepticizma na razini angažmana	Tačke A34.-A36.
Tačka A44.	Zahtjev da partneri na angažmanu, prije datiranja izvještaja o reviziji, preuzmu odgovornost za utvrđivanje da li su zadovoljeni relevantni etički zahtjevi, uključujući zahtjeve koji se odnose na nezavisnost	Tačka 21.
Tačka A46.	Zahtjev da partneri na angažmanu, prije datiranja izvještaja o reviziji, utvrde da su se dovoljno i primjereno uključivali u angažmane tokom cijelog njihovog trajanja	Podtačka (a) tačke 40.

DJELOKRUG PREDMETA ANGAŽMANA KOJI PODLIJEŽU PROVJERI KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA

Tačke 34. (f) i A133.-A137. MSUK-a 2

Podtačka (f) tačke 34. MSUK-a 1 proširuje djelokrug angažmana koji moraju proći provjeru kvalitete izvršenja, u tu kategoriju svrstavajući i angažmane koji nisu revizija subjekata koji kotiraju na burzi. Tačnije, u djelokrug sada spadaju i angažmani provjeru čije kvalitete izvršenja nalažu zakoni ili drugi propisi, te angažmani za koje društva utvrde da bi provjera kvalitete njihovog izvršenja predstavljala primjeren odgovor na rizike po kvalitetu.

Kategorije angažmana za koje se mora provesti provjera kvalitete izvršenja u skladu s podtačkom (f) tačke 34. MSUK-a 1

Revizije finansijskih izvještaja subjekata koji kotiraju na burzi

Revizije i drugi angažmani provjeru čijeg kvaliteta izvršenja nalažu zakoni ili drugi propisi

Revizije i drugi angažmani za koje društva utvrde da bi provjera kvalitete njihovog izvršenja predstavljala primjeren odgovor na jedan ili više rizika po kvalitetu

Tačka A133. MSUK-a 1 daje primjere angažmana za provođenje revizije provjeru čijeg kvaliteta izvršenja bi mogli nalagati zakoni ili drugi propisi. Tačka A134. MSUK-a 1 nudi primjere uvjeta, događaja, okolnosti, postupanja ili nepostupanja iz kojih proističu jedan ili više rizika po kvalitetu u odgovoru na koje se može pokazati primjerenim provesti provjeru kvalitete izvršenja angažmana.

Materijali za primjenu iz tačaka A135. i A136. MSUK-a 1 navode da odgovori društava na oslovljavanju rizika po kvalitetu mogu uključivati i vidove provjere angažmana koji nisu provjera kvalitete njihovog izvršenja. U određenim situacijama, društva mogu utvrditi da ne postoje revizije niti drugi angažmani kod kojih bi provjera kvalitete izvršenja ili drugi vid provjere predstavljali primjeren odgovor na jedan ili više rizika po kvalitetu.

IMENOVANJE I PODOBNOST KONTROLORA KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA

MSUK 2 uključuje nove zahtjeve i materijale za primjenu koji oslovljavaju:

- minimalne uvjete koje mora/ju zadovoljiti osoba/e iz društva da bi bila/e odgovorna/e za imenovanje kontrolora kvalitete izvršenja angažmana;
- ograničenja u pogledu podobnosti osobe da bude imenovana kao kontrolor kvalitete izvršenja angažmana na kojem je ranije radila u svojstvu partnera na angažmanu;
- minimalne uvjete koje mora/ju zadovoljiti osoba/e koje će pomagati kontroloru kvalitete izvršenja angažmana kod provođenja te provjere; i
- kontrolorovo preuzimanje ukupne odgovornosti za provođenje provjere kvaliteta izvršenja angažmana, uključujući to da osobe koje pomažu njen/njegov rad primjerenom postupaju.

Povjeravanje odgovornosti za imenovanje kontrolora kvalitete izvršenja angažmana

Tačke 17., A1., A2. i A3. MSUK-a 2

Tačka 17. MSUK-a 2 sadrži novi zahtjev za društva da uspostave politike ili postupke koji nalažu da se odgovornost za imenovanje kontrolora kvalitete izvršenja angažmana povjeri osobi ili osobama koje posjeduju kompetencije i sposobnosti, odnosno uživaju odgovarajući autoritet unutar društva da ispune tu odgovornost.

Minimalni uvjeti za obavljanje poslova kontrolora kvalitete izvršenja angažmana

Tačke 18., 19. i A4.-A18. MSUK-a 2

Zahtjevi MSUK-a 2 u pogledu imenovanja i minimalnih uvjeta za obavljanje poslova kontrolora kvalitete izvršenja angažmana (bez obzira da li je riječ o uposlenicima društva ili osobama koje to nisu) znatno su sveobuhvatniji od onih iz važećeg MSKK-a 1, s tim što zahtjev da kontrolor kvalitete izvršenja angažmana ne može biti član angažiranog tima i dalje važi.

Kompetencije i sposobnosti, uključujući raspolaganje dovoljnim vremenom

Važeći MSKK 1 uključuje zahtjeve u vezi sa kriterijima za odabir kontrolora kvalitete izvršenja angažmana koji težište stavljaju na stručne kvalifikacije, uključujući neophodno radno iskustvo i autoritet, te zadržavanje objektivnosti. MSUK 2 proširuje te zahtjeve i detaljnije opisuje kompetencije i sposobnosti kontrolora kvalitete izvršenja angažmana na način sličan opisu njihovih poslova iz MSKK-a 1.

Materijali za primjenu iz tačaka A5.-A8. MSUK-a 2 nude dodatna pojašnjenja pitanja koja treba uzeti u razmatranje kod utvrđivanja da li je neka osoba posjeduje kompetencije i odgovornosti potrebne provođenje provjere kvalitete izvršenja konkretnog angažmana.

Podtačka (a) tačke 18. MSUK-a 2 uključuje novi izričit zahtjev da se politikama ili postupcima društava nalaže da kontrolori kvalitete izvršenja angažmana raspolažu dovoljnim vremenom da izvrše pregled.

Odgovarajući autoritet

Iako važeći MSKK 1 upućuje na potrebu da se za provođenje provjere kvalitete uživa neophodni autoritet u društvu, on ne nudi dodatne informacije o tome kako steći taj autoritet. Autoritet se može steći na više načina a ne isključivo na osnovu konkretne titule ili položaja u društvu.

Materijali za primjenu iz tačke A9. MSUK-a 2 podcrtavaju da kultura društva može ojačati autoritet kontrolora kvalitete izvršenja angažmana tako što će se stvoriti kultura poštovanja prema toj funkciji a time, ujedno, umanjiti i mogućnost da se na kontrolora neprimjereno utiče na način koji bi doveo u pitanje njenu/njegovu procjenu značajnih prosudbi angažiranog tima. Pored toga, MSUK 2 konstatira da bi i politike ili postupci društva koji se tiču razlika u mišljenjima mogli ojačati autoritet kontrolora kvalitete izvršenja angažmana tako što osiguraju mehanizam pomoću kojeg bi kontrolor rješavao različita pitanja u uvjetima postojanja različitih mišljenja.

Materijali za primjenu iz tačke A10. MSUK-a 2 daju upute za situacije kada bi autoritet kontrolora kvalitete izvršenja angažmana mogao biti umanjen.

Relevantni etički zahtjevi, uključujući objektivnost

Važeći MSKK 1 sadrži zahtjev da društva uspostave politike i postupke zamišljene da kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana omoguće da zadrže objektivnost. U cilju stavljanja još većeg naglaska na objektivnost kontrolora kvalitete izvršenja angažmana i oslovljavanja konkretnijih prijetnji koje bi se mogle javiti, podtačka (b) tačke 18.

Tačke A14. i A15. MSUK-a 2 daju primjere prijetnji po objektivnost kontrolora kvalitete izvršenja angažmana.

MSUK-a 2 obavezuje kontrolore kvalitete izvršenja angažmana da postupaju u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući zahtjeve koji se tiču prijetnji po njihovu objektivnost i nezavisnost.

Razdoblje mirovanja koje moraju proći osobe koje su ranije obnašale dužnost partnera na angažmanu

Tačka 19. MSUK-a 2 sadrži novi zahtjev da se politikama ili postupcima društava uredi razdoblje mirovanja u trajanju dvije (2) godine, ili duže kada to nalažu relevantni etički zahtjevi, prije nego partner na angažmanu može preuzeti ulogu kontrolora kvalitete izvršenja angažmana. Taj zahtjev se odnosi na sve angažmane koji podliježu provjeri kvalitete izvršenja, kako su utvrđeni u skladu s MSUK-om 1.

Materijali za primjenu iz tačaka A17. i A18. MSUK-a 2 daju dodatne upute u vezi s razdobljem mirovanja koje moraju proći osobe koje su ranije obnašale dužnost partnera na angažmanu.

Zakoni i drugi propisi od značaja za minimalne uvjete za obavljanje poslova kontrolora kvalitete izvršenja angažmana

Podtačka (c) tačke 18. MSUK-a 2 uključuje novi izričit zahtjev da politike ili postupci društava propisuju da kontrolori kvalitete izvršenja angažmana moraju zadovoljavati sve odredbe zakona i drugih propisa, ukoliko postoje, koje se tiču minimalnih uvjeta za obavljanje tih poslova.

U materijalima za primjenu iz tačke A16. MSUK-a 2 navodi se da se zakonima ili drugim propisima mogu urediti i dodatni zahtjevi u pogledu minimalnih uvjeta koje mora zadovoljiti kontrolor kvalitete izvršenja angažmana.

Ukupna odgovornost za provođenje provjera kvaliteta izvršenja angažmana

Tačke 21. i A22. MSUK-a 2

Tačka 21. propisuje novi zahtjev da društva uspostave politike ili postupke kojima se:

- (a) nalaže kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana da preuzmu ukupnu odgovornost za provođenje provjera kvalitete izvršenja angažmana; i
- (b) oslovljava odgovornost kontrolora kvalitete izvršenja angažmana za određivanje vrste, rokova i obima usmjeravanja, nadziranja i provjere rada osoba koje im pomažu kod provođenja provjere kvalitete izvršenja angažmana.

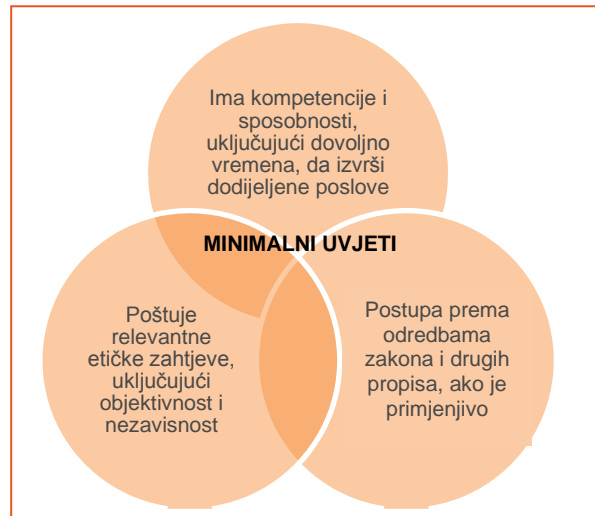
Minimalni uvjeti koje moraju zadovoljiti osobe koje pomažu kontroloru kvalitete izvršenja angažmana

Tačke 20. i
A19.-A21. MSUK-a 2

Tačka 20. MSUK-a 2 sadrži novi zahtjev da društva uspostave politike ili postupke kojima se uređuju minimalni uvjeti koje moraju zadovoljiti osobe koje pomažu kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana. MSUK 2 nalaže i to da te osobe ne smiju biti članovi angažiranog tima.

Materijali za primjenu iz tačaka A19.-A21. MSUK-a 2 daju dalje upute za postupanje u uvjetima kada kontrolori kvalitete izvršenja angažmana koriste pomoćnike.

Smanjenje kvalificiranosti kontrolora kvalitete izvršenja angažmana da provodi tu vrstu provjera

Tačke 22., 23., A23.
i A24. MSUK-a 2

Važeći MSKK 1 sadrži zahtjev da se politikama ili postupcima društava uredi smjena kontrolora kvalitete izvršenja angažmana u uvjetima mogućeg smanjenja njihove sposobnosti da objektivno provedu datu provjeru. Tačka 22. MSUK-a 2 nadograđuje se na tu odredbu i nalaže društvima da uvedu politike ili postupke koji oslovljavaju okolnosti kada se smanji kvalificiranost kontrolora kvalitete izvršenja angažmana da provodi provjere kvalitete izvršenja angažmana, te uređuju odgovarajuće radnje koje društva trebaju poduzeti, uključujući postupak pronalaženja i imenovanja zamjene u takvim okolnostima.

Materijali za primjenu iz tačke A23. MSUK-a 2 daju faktore koje bi mogli biti od značaja za društva kod razmatranja da li je kvalificiranosti kontrolora kvalitete izvršenja angažmana za provođenje provjera kvalitete izvršenja angažmana smanjena.

Tačka 23. MSUK-a 2 sadrži novi zahtjev za kontrolore kvalitete izvršenja angažmana da poduzmu konkretne radnje kada postanu svjesni okolnosti koje smanjuju njihovu kvalificiranost, tačnije da:

- obavijeste odgovarajuću/e osobu/e u društvu;
- ako provjera kvalitete izvršenja angažmana nije počela, odbiju imenovanje na mjesto kontrolora kvalitete izvršenja angažmana;
- ukoliko je provjera kvalitete izvršenja angažmana već počela, prestanu provoditi tu provjeru.

PROVOĐENJE PROVJERA KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA

MSUK 2 pojašnjava i unapređuje zahtjeve koji se tiču provođenja provjera kvalitete izvršenja angažmana kako bi se te provjere učinile sveobuhvatnijima.

Rokovi provjere kvalitete izvršenja angažmanaTačka 24. (a)
MSUK-a 2

Podtačka (a) tačke 24. MSUK-a 2 uključuje novi izričit zahtjev koji se tiče obaveze kontrolora kvalitete izvršenja angažmana da date postupke provedu u odgovarajućim terminima tokom trajanja angažmana.

Značajne prosudbe i značajna pitanjaTačke 25. (b) i A35.-
A38. MSUK-a 2

Važeći MSKK 1 nalaže kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana da: (1) razgovaraju s partnerima na angažmanu o značajnim pitanjima; (2) pregledaju odabranu dokumentaciju o angažmanu koja se tiče značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka koje su donijeli; te (3) procijene zaključke donesene tokom formuliranja izvještaja i razmotre da li je predloženi izvještaj primjeren. Podtačkama (a), (b) i (c) tačke 25. MSUK-a 2 te odredbe se proširuju, nalažući kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana da:

- pročitaju i steknu razumijevanje informacija koje komunicira: (1) angažirani tim, u pogledu vrste i okolnosti angažmana i subjekta; i (2) društvo, u vezi sa svojim postupkom praćenja i otklanjanja nepravilnosti, a naročito sa prepoznatim nedostacima koji bi mogli biti povezani ili uticati na oblasti koje uključuju značajne prosudbe angažiranog tima;
- razgovaraju s partnerom na angažmanu i, ukoliko je primjenjivo, drugim članovima angažiranog tima o značajnim pitanjima i značajnim prosudbama koje su donijeli tokom planiranja, izvršenja i izvještavanja o angažmanu;
- zasnovano na tim pribavljenim informacijama i obavljenim razgovorima, pregledaju odabranu dokumentaciju o angažmanu koja se tiče značajnih prosudbi angažiranog tima i procijene: (1) osnovu za donošenje tih značajnih prosudbi, uključujući, kada je primjenjivo kod date vrste angažmana, korištenje profesionalnog skepticizma od strane angažiranog tima; (2) da li ta dokumentacija o angažmanu potkrepljuje donesene zaključke; i (3) da li su doneseni zaključci primjereni.

Razgovor s partnerom na angažmanu (kao i sa drugim članovima angažiranog tima, ukoliko je primjenjivo), u kombinaciji sa informacijama pribavljenim od angažiranog tima o vrsti i okolnostima subjekta, omogućiti će kontroloru kvalitete izvršenja angažmana da otkrije oblasti u odnosu na koje su donesene značajne prosudbe. Sticanje razumijevanja informacija koje komuniciraju angažirani tim i društvo može pomoći kontroloru kvalitete izvršenja angažmana da razumije i značajne prosudbe kakve se mogu očekivati u odnosu na dati angažman. Zasnovano na tim informacijama, kontrolor pregleda odabranu dokumentaciju o angažmanu koja potkrepljuje te značajne prosudbe.

Profesionalni skepticizamTačke 25. (c)(i) i
A41.-A43. MSUK-a 2

Kada je riječ o profesionalnom skepticizmu, stavkom (i) podtačke (c) tačke 25. MSUK-a 2 uvodi se novi zahtjev za kontrolore kvalitete izvršenja angažmana da procijene, zasnovano na pregledu odabrane dokumentacije o angažmanima, osnove za značajne prosudbe angažiranog tima, uključujući, kada je primjenjivo kod date vrste angažmana, korištenje profesionalnog skepticizma od strane angažiranog tima.

Tim zahtjevom se prepoznaje da značajan dio poslova kontrolora kvalitete izvršenja angažmana čini procjena toga da li se angažirani tim služio profesionalnim skepticizmom kod značajnih prosudbi i donošenja zaključaka na osnovu njih. S obzirom na značaj procjene kontrolora u vezi s korištenjem profesionalnog skepticizma od strane angažiranog tima, novim materijalima za primjenu iz tačaka A41.-A43. MSUK-a 2 daju se i dalje upute u tom pogledu.

Nezavisnost i konsultacije

Tačke 25. (d)-(e),
A44. i A45. MSUK-a 2

U odnosu na revizije finansijskih izvještaja subjekata koji kotiraju na burzi, važeći MSKK 1 zahtijeva od društava da uspostave politike i postupke kojima se od kontrolora kvalitete izvršenja angažmana traži da razmotre i pitanja nezavisnosti i konsultacija. MSUK 2 sada proširuje primjenu relevantnih od tih zahtjeva na angažmane koji nisu revizije finansijskih izvještaja subjekata koji kotiraju na burzi. Podtačka (d), odnosno (e) tačke 25. MSUK-a 2 nalaže kontrolorima kvalitete izvršenja angažmana da:

- kod revizija finansijskih izvještaja, procijene osnovu koju je partner na angažmanu koristio da utvrdi da li su zadovoljeni relevantni etički zahtjevi u pogledu nezavisnosti; i
- kod svih angažmana, procijene da li su provedene odgovarajuće konsultacije o teškim ili spornim pitanjima, odnosno o pitanjima oko kojih postoje razlike u mišljenjima, kao i zaključke proistekle iz tih konsultacija.

Dovoljno i primjereno uključivanje partnera na angažmanu u angažman

Tačke 25. (f) i A46.
MSUK-a 2

U odnosu na revizije finansijskih izvještaja, podtačka (f) tačke 25. MSUK-a 2 uvodi novi zahtjev za kontrolore kvalitete izvršenja angažmana da procijene osnovu koju je partner na angažmanu koristio kako bi odredio/la da je njegovo/njeno uključivanje tokom cijelog angažmana bilo dovoljno i primjereno da ima osnove ustvrditi da su donesene značajne prosudbe i zaključci primjereni za vrstu i okolnosti datog angažmana.

Pitanja koja treba razmotriti u vezi sa angažmanima za provođenje revizije finansijskih izvještaja grupe

Tačke A32. i A33.
MSUK-a 2

I pored činjenice da neka pitanja mogu biti nešto složenija kod angažmana za provođenje revizije finansijskih izvještaja grupe zbog same njihove prirode i da bi se postupci revizije mogli provoditi u odnosu na finansijske podatke pojedinih komponenti, cilj kontrolora kvalitete izvršenja tih angažmana je isti (odnosno, provesti objektivnu procjenu značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka koje su donijeli na osnovu njih).

Novi materijali za primjenu iz tačaka A32. i A33. MSUK-a 2 daju pitanja koja treba razmotriti u kontekstu provođenja provjere kvalitete izvršenja angažmana za provođenje revizije finansijskih izvještaja grupe.

Završetak provjere kvalitete izvršenja angažmana

Tačka 27.
MSUK-a 2

Tačka 27. MSUK-a 2 sadrži i novi zahtjev za kontrolore kvalitete izvršenja angažmana da se 'odmaknu' od provjere kako bi mogli procijeniti da li su zadovoljeni zahtjevi MSUK-a 2 u vezi s provođenjem provjera kvalitete izvršenja angažmana i da li se ta provjera može smatrati završenom.

DOKUMENTIRANJE PROVJERA KVALITETE IZVRŠENJA ANGAŽMANA

Tačke 28.-30. i A50.-
A53. MSUK-a 2

Tačke 28. i 29. MSUK-a sadrže nove konkretne zahtjeve za kontrolore kvalitete izvršenja angažmana da preuzmu odgovornost za dokumentiranje provjera kvalitete izvršenja angažmana i da se ta dokumentacija podnese zajedno sa dokumentacijom o angažmanu.

Tačka 30. MSUK-a 2 također uključuje novi krovni zahtjev da dokumentacija mora biti dovoljna da omogući iskusnoj osobi iz prakse, bez ranijih veza sa angažmanom, da razumije vrstu, rokove i obim provedenih postupaka provjere kvalitete izvršenja angažmana.

Dok MSUK 2 sadrži zahtjeve u pogledu dokumentiranja zasnovane na principima, materijali za primjenu iz tačke A40. MSUK-a 2 daju upute da bi se politikama ili postupcima društava moglo dalje precizirati koju dokumentaciju o angažmanu trebaju pregledati kontrolori kvalitete izvršenja angažmana. Pored toga, takve politike ili postupci bi mogli propisivati i da kontrolori kvalitete izvršenja angažmana koriste profesionalno rasuđivanje kako bi odabrali dodatnu dokumentaciju o angažmanu koju će pregledati u vezi sa značajnim prosudbama angažiranog tima.

ZAHTJEVI MSUK-a 2 U POGLEDU OBAVJEŠTAVANJA

Kontrolori kvalitete izvršenja angažmana dužni su postupati u skladu s novim zahtjevima MSUK-a 2 u vezi sa obavještanjem u sljedećim situacijama:

Upućivanje u MSUK-u 2	Okolnosti koje iziskuju obavještanje	Strana/e koje treba obavijestiti
Tačke 23. i A24.	 Smanjenje kvalificiranosti kontrolora kvalitete izvršenja angažmana da provede provjeru kvalitete izvršenja angažmana	Odgovarajuća/e osoba/e u društvu
Tačke 26. i A49.	 Neoslovljene bojazni kontrolora kvalitete izvršenja angažmana	Partner na angažmanu i odgovarajuća/e osoba/e u društvu
Tačka 27.	 Završetak provjere kvalitete izvršenja angažmana	Partner na angažmanu

Cilj IAASB je da služi javnom interesu kroz propisivanje visokokvalitetnih revizijskih, standarda izražavanja uvjerenja i drugih standarda, te kroz pomaganje usklađivanja međunarodnih sa revizijskim i standardima izražavanja uvjerenja pojedinačnih država, na taj način unapređujući kvalitetu i dosljednu praksu diljem svijeta i jačajući povjerenje javnosti u revizorsku i profesiju izražavanja uvjerenja.

IAASB izrađuje revizijske i standarde izražavanja uvjerenja, te vodiče kroz njihovu primjenu za sve profesionalne računovođe u sklopu istog postupka određivanja standarda koji uključuje Odbor za nadzor javnog interesa, nadležan za nadgledanje aktivnosti IAASB, kao i Savjetodavnu grupu IAASB, koja unosi dimenziju javnog interesa u izradu standarda i vodiča.

Strukture i postupke koji pomažu rad IAASB omogućava International Federation of Accountants® IFAC®

IAASB i IFAC ne prihvataju odgovornost za štetu uzrokovanu bilo kojoj osobi koja postupa ili se suzdržava od postupanja u skladu s materijalima iz ove publikacije, bez obzira da li je ta šteta prouzrokovana nemarom ili nastala na drugi način.

Copyright © jun/lipanj, 2021. IFAC. Sva prava pridržana.

Nazivi 'International Auditing and Assurance Standards Board', 'International Standards on Auditing', 'International Standards on Assurance Engagements', 'International Standards on Review Engagements', 'International Standards on Related Services', 'International Standards on Quality Control', 'International Auditing Practice Notes', 'IAASB', 'ISA', 'ISAE', 'ISRE', 'ISRS', 'ISQC', 'IAPN' i logotip IAASB zaštitni su znakovi IFAC ili registrirani zaštitni znakovi i oznake usluga IFAC u Sjedinjenim Američkim Državama i drugim zemljama.

Ovu publikaciju „Vodič kroz prvu primjenu Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom 2, Provjera kvalitete izvršenja angažmana“ od International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), a koju je u junu/lipnju 2021. na engleskom jeziku objavio International Federation of Accountant, a u oktobru/listopadu 2022. na bosanski je preveo Savez računovođa, revizora i finansijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine i koristi je uz dopuštenje IFAC. Odobreni tekst svih IFAC publikacija je izdanje koje je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne snosi odgovornost za ispravnost i potpunost prijevoda, niti za postupanje koje bi moglo proizaći iz njega.

Tekst na engleskom jeziku „Vodič kroz prvu primjenu Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom 2, Provjera kvalitete izvršenja angažmana“ © 2021. IFAC. Sva prava pridržana.

Tekst na bosanskom jeziku „Vodič kroz prvu primjenu Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom 2, Provjera kvalitete izvršenja angažmana“ © 2022. IFAC. Sva prava pridržana.

Izvorni naslov: ISQM 2 First-Time Implementation Guide (June 2021)

Za više informacija o autorskim pravima, zaštitnim znakovima i dozvolama za njihovo korištenje posjetite stranicu [dozvole](#) ili kontaktirajte permissions@ifac.org.

**International Auditing
and Assurance
Standards Board**

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.iasb.org